

УДК 37.013.7:340.12

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10\(56\)-702-713](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-10(56)-702-713)

Малихін Олександр Володимирович доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, завідувач відділу дидактики Інституту педагогіки НАПН України, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0001-6042-6298>

Арістова Наталія Олександрівна доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу міжнародних зв'язків та наукової співпраці Інституту педагогіки НАПН України, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0002-0943-8039>

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Анотація. В умовах глобалізації й цифровізації володіння іноземною мовою (зокрема англійською мовою як мовою міжнародного спілкування) стає однією з важливих умов підвищення конкурентоспроможності випускників закладів вищої освіти України на сучасному ринку праці, а також підґрунтям для їхнього особистісного і професійного розвитку. На сьогодні в науковому педагогічному просторі України бракує наукових і науково-методичних праць, які б узагальнювали провідні положення, сформульовані в нормативно-правових документах стосовно визначення тенденцій розвитку й реформування іншомовної освіти в Україні, стратегії, які відображають державну політику щодо вдосконалення іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти, а також які б окреслювали напрями застосування інновацій (імплементацию в освітній процес інноваційних підходів, технологій, форм організації, методів і засобів навчання) щодо забезпечення якісного вивчення іноземних мов здобувачами вищої освіти в закладах вищої освіти України (у тому числі й щодо вивчення англійської мови). Визначення нормативно-правових документів, які регламентують діяльність закладів вищої освіти України щодо вдосконалення іншомовної підготовки майбутніх фахівців різних спеціальностей, потребувало вивчення змісту сайтів Верховної Ради України (як єдиного органу законодавчої влади України), Кабінету Міністрів України (як вищого органу виконавчої влади України), Міністерства освіти і науки України (як одного з центральних органів виконавчої влади України, який формує й реалізує державну політику України в сферах освіти і науки). Здійснений аналіз нормативно-правових документів доводить той факт, що в сучасних умовах глобалізації світового господарства підвищення якості іншомовної підготовки майбутніх фахівців різних спеціальностей у закладах вищої освіти України не лише сприяє економічному

розвиткові нашої країни, а й перетворюється на рушійну силу її успішної інтеграції до європейського та світового економічного простору.

Ключові слова: іншомовна підготовка, заклади вищої освіти, англійська мова як мова міжнародного спілкування, іншомовна комунікативна компетентність, нормативно-правове забезпечення, майбутні фахівці різних спеціальностей.

Malykhin Oleksandr Volodymyrovych Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor, Corresponding Member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Head of the Didactics Department, Institute of Pedagogy of NAES of Ukraine, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0001-6042-6298>

Aristova Nataliia Oleksandrivna Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor, Head of the International Relations and Scientific Cooperation Department, Institute of Pedagogy of NAES of Ukraine, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0002-0943-8039>

REGULATORY AND LEGAL SUPPORT FOR FOREIGN LANGUAGE TRAINING IN UKRAINIAN SYSTEM OF EDUCATION

Abstract. In the context of globalisation and digitalisation, proficiency in a foreign language (in particular, English as the language of international communication) is becoming one of the important conditions for increasing the competitiveness of graduates of Ukrainian higher education institutions in the modern labour market, as well as the basis for their personal and professional development. Today, the scientific and pedagogical space of Ukraine lacks scientific and scientific-methodological works that would summarise the leading provisions formulated in regulatory and legal documents regarding the identification of trends in the development and reform of foreign language education in Ukraine, strategies that reflect state policy on improving foreign language training for higher education students, and also would outline areas of application of innovations (implementation of innovative approaches, technologies, forms of organisation, methods, and means of teaching in the educational process) to ensure the high-quality study of foreign languages by higher education students in Ukrainian higher education institutions (including the study of English). Identifying the regulatory and legal documents that govern the activities of higher education institutions in Ukraine about improving foreign language training for future specialists in various fields required studying the websites of the Verkhovna Rada of Ukraine (as the sole legislative body of Ukraine), the Cabinet of Ministers of Ukraine (as the highest executive authority in Ukraine), and the Ministry of Education and Science of Ukraine (as one of the central executive authorities in Ukraine, which formulates and implements Ukraine's state policy in the fields of education and science). The analysis of regulatory and legal documents proves that in the current conditions of globalisation of the world economy, improving the

quality of foreign language training for future specialists in various fields at higher education institutions in Ukraine not only contributes to the economic development of our country, but also becomes a driving force for its successful integration into the European and global economic space.

Keywords: foreign language training, higher education institutions, English as the language of international communication, foreign language communicative competence, regulatory and legal support, future specialists in various fields.

Постановка проблеми. Глобалізаційні процеси й стрімка цифровізація всіх сфер життєдіяльності світового суспільства, котрі сприяють розвиткові економічних, політичних і соціокультурних зв'язків між країнами та формуванню глобального інформаційно-цифрового простору, зумовлюють потребу вдосконалення іншомовної підготовки майбутніх фахівців різних спеціальностей у закладах вищої освіти України. Володіння іноземною мовою (зокрема англійською мовою як мовою міжнародного спілкування) стає однією з важливих умов підвищення конкурентоспроможності випускників закладів вищої освіти на ринку праці, а також підґрунтям для їхнього професійного становлення й розвитку. Здатність вільно спілкуватися англійською мовою надає майбутнім фахівцям різних спеціальностей, які здобувають вищу освіту в Україні, доступ до участі в міжнародних проєктах, програмах міжнародного стажування й міжнародної мобільності, що сприяє набуттю ними цінного професійного досвіду й відкриває їм нові кар'єрні можливості. У сучасних умовах глобалізації світового господарства підвищення якості іншомовної підготовки майбутніх фахівців різних спеціальностей у закладах вищої освіти України не лише сприяє економічному розвитку нашої країни, а й перетворюється на рушійну силу її успішної інтеграції до європейського та світового економічного простору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Спираючись на праці українських учених (В. Безлюдна [1], Р. Безлюдний [1], О. Лагодинський [2], К. Павелків [3], О. Хоменко [4; 5]), доцільно наголосити на тому, що проблема вдосконалення іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти є критично важливою для сучасного етапу розвитку українського суспільства. На сьогодні науковими співробітниками Інституту педагогіки НАПН України запропоновано низку наукових праць, у яких визначено загальнотеоретичні, методологічні й методичні засади вдосконалення іншомовної підготовки здобувачів освіти різного рівня, зокрема вивчення англійської мови в закладах вищої освіти України (англійської мови за професійним спрямуванням, англійської мови для академічних цілей, фахових дисциплін англійською мовою), а також у яких обґрунтовано актуальність і необхідність формування ключових компетентностей для навчання протягом життя в здобувачів вищої освіти на заняттях з англійської мови [6; 7; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 14]. Проте, незважаючи на наявні певні напрацювання, у науковому педагогічному просторі України бракує наукових і

науково-методичних праць, які б узагальнювали провідні положення, сформульовані в нормативно-правових документах стосовно визначення тенденцій розвитку й реформування іншомовної освіти в Україні, стратегії, які відображають державну політику щодо вдосконалення іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти, а також які б окреслювали напрями застосування інновацій (імплементацію в освітній процес інноваційних підходів, технологій, форм організації, методів і засобів навчання) щодо забезпечення якісного вивчення іноземних мов здобувачами вищої освіти в закладах вищої освіти України (у тому числі й щодо вивчення англійської мови).

Мета статті – проаналізувати нормативно-правові документи України, спрямовані на забезпечення іншомовної підготовки майбутніх фахівців різних спеціальностей у закладах вищої освіти України.

Виклад основного матеріалу. Аналіз змісту офіційних сайтів Верховної Ради України (як єдиного органу законодавчої влади України), Кабінету Міністрів України (як вищого органу виконавчої влади України), Міністерства освіти і науки України (як одного з центральних органів виконавчої влади України, який формує й реалізує державну політику України в сферах освіти і науки) уможливив виокремлення нормативно-правових документів, які регламентують діяльність закладів вищої освіти України щодо вдосконалення іншомовної підготовки майбутніх фахівців різних спеціальностей, зокрема вивчення англійської мови: Закон України «Про освіту» (2017 р.) [15], Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.) [16], Закон України «Про застосування англійської мови в Україні» (2024 р.) [17], Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (2016 р.) [18], Концепція Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026–2030 роки (2025 р.) [19], Концептуальні засади державної політики щодо підтримки розвитку та застосування англійської мови у сфері вищої освіти (2019 р.) [20], «Методичні рекомендації щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України» (2023 р.) [21], «Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти» (2025 р.) [22], «Програма єдиного вступного іспиту з іноземних мов для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)» (2019 р.) [23].

У Законах України «Про освіту» (2017 р.) і «Про вищу освіту» (2014 р.) немає окремого пункту або статті з вимогою щодо обов'язкового вивчення англійської мови майбутніми фахівцями різних спеціальностей, проте в пункті 3 статті 7 «Мова освіти» Закону України «Про освіту» (2017 р.) наголошується на тому, «держава забезпечує вивчення англійської мови та сприяє вивченню інших мов міжнародного спілкування у закладах освіти незалежно від форми власності», а в пункті 4 зазначеної статті йдеться про те, що в закладах освіти

різного рівня відповідно до освітніх програм, які вони пропонують, «можуть викладатися одна або декілька дисциплін двома чи більше мовами – державною мовою, англійською мовою, іншими офіційними мовами Європейського Союзу» [15]. У контексті здійснюваного дослідження певний інтерес представляє стаття 12 «Повна загальна середня освіти» Закону України «Про освіту» (2017 р.), у якій надано перелік ключових компетентностей, котрі необхідні представникам молодого покоління України для успішної життєдіяльності. Однією з ключових компетентностей виокремлено «здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами» [15].

Зважаючи на те, що вивчення іноземних мов, насамперед, англійської як засобу спілкування й пізнання в сучасному глобалізованому світі має забезпечувати підвищення конкурентоспроможності майбутніх фахівців різних спеціальностей шляхом формування й розвитку в них англійської комунікативної компетентності, у «Методичних рекомендаціях щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України» (2023 р.) наголошено на тому, що заклади вищої освіти мають сформулювати підхід до розвитку англійської освіти відповідно до вимог національного законодавства та за врахування етнічного й мовного розмаїття освітнього середовища, регіональних, національних і міжнародних ринків праці [21]. Відповідно до Розділу III «Рекомендації щодо створення належних умов для якісного викладання фахових дисциплін англійською мовою в ЗВО» зазначеного документу, іншомовна підготовка майбутніх фахівців різних спеціальностей, яка має гармонійно поєднувати найкращі вітчизняні й міжнародні практики, передбачає застосування в освітньому процесі інноваційних форм організації, технологій, методів і засобів навчання, зокрема, когнітивно орієнтованих, діяльнісно орієнтованих й особистісно орієнтованих технологій, діалогічних методів навчання, методу проблемного навчання, методу проєктів, методів гейміфікації, автентичних і вітчизняних підручників, навчальних посібників, друкованих, аудіо й відео матеріалів із автентичних джерел, а також відкритих освітніх ресурсів. У «Методичних рекомендаціях щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України» (2023 р.) зацентовано увагу на важливості забезпечення сталого професійного розвитку науково-педагогічних працівників, а саме: викладачів англійської мови за професійним спрямуванням та англійської мови для академічних цілей, викладачів фахових дисциплін англійською мовою [21].

У Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (2016 р.) зазначено, що задля успішної самореалізації в професійній діяльності, особистому житті, громадській активності в молодого покоління громадян України мають бути сформовані різні вміння та навички [18]. Поряд із умінням навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, особливої актуальності набувають уміння спілкуватися в

багатокультурному середовищі. А це передбачає вивчення саме англійської мови, починаючи з першого класу початкової школи, і має на меті цілеспрямоване формування в дітей шкільного віку високого рівня іншомовної компетентності.

У «Концептуальних засадах державної політики щодо підтримки розвитку та застосування англійської мови у сфері вищої освіти» (2019 р.) в Україні, розроблених Міністерством освіти і науки України в партнерстві з Британською Радою, ідеться про визнання в Україні англійської мови як ключової компетентності в умовах інтеграції та глобалізації економіки, інструмент міжнародного спілкування, засіб доєднання до європейського освітнього, наукового та професійного простору, умови ефективної інтеграції та чинника економічного зростання країни [20; 24; 25]. Мета розроблення й прийняття зазначеного документа полягала у визначенні стратегічних напрямів ефективного застосування англійської мови як основного інструмента підвищення якості вищої освіти і її інтернаціоналізації задля забезпечення конкурентоспроможності українських закладів вищої освіти в світовому освітньому просторі. Серед ключових завдань щодо забезпечення підтримки розвитку та застосування англійської мови у вищій освіті, які потребували особливої уваги, було виокремлено наступні: розвиток міжнародної співпраці шляхом залучення здобувачів вищої освіти й науково-педагогічних працівників до програм академічної мобільності, підвищення рівня володіння англійською мовою як здобувачів вищої освіти, так і науково-педагогічних працівників, сприяння підвищенню кваліфікації викладачів англійської мови, розроблення мовної політики закладів вищої освіти. Документ також акцентує увагу на необхідності обов'язкового вивчення англійської мови в закладах початкової та базової середньої освіти України.

4 червня 2024 року було прийнято Закон України «Про застосування англійської мови в Україні», запропонований Президентом Володимиром Зеленським [17]. Прийняття цього Закону, який закріплює за англійською мовою статус мови міжнародного спілкування, буде сприяти застосуванню англійської мови як однієї з мов міжнародного спілкування на всій території України в публічних сферах суспільного життя. Відповідно до статті 5 «Англійська мова у сфері освіти» Закону України «Про застосування англійської мови в Україні» (2024 р.) держава сприяє громадянам України у вивченні, підвищенні рівня володіння англійською мовою шляхом: 1) забезпечення застосування англійської мови в освітньому процесі для дітей раннього, молодшого дошкільного та середнього дошкільного віку в закладах дошкільної освіти; 2) забезпечення обов'язкового вивчення англійської мови дітьми старшого дошкільного віку в закладах дошкільної освіти; 3) забезпечення обов'язкового вивчення англійської мови (як першої або другої іноземної мови) у закладах загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти відповідно до освітньої програми, за якою заклад освіти провадить освітню діяльність» [17].

Окрему увагу заслуговує «Концепція Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026–2030 роки» (2025 р.), у якій підкреслюється необхідність вивчення англійської мови як важливого аспекта європейської інтеграції України [19]. Мета зазначеної концепції полягає в «створенні умов для широкого доступу до якісних інструментів вивчення та навчання англійської мови, підвищення рівня володіння нею серед громадян України, а також сприяння застосуванню англійської мови в сферах освіти, економіки, науки, державного управління та культури, зокрема в галузі кінематографії» [19]. Розробники концепції наголошують на комплексному характері проблеми недостатнього рівня володіння англійською мовою в Україні й пояснюють, що її виникнення пов'язано з певними чинниками: якістю викладання англійської мови в закладах освіти, проблеми з кваліфікацією викладачів англійської мови, обмежений доступ до вивчення англійської мови в регіонах і сільській місцевості, низький рівень мотивації вивчення англійської мови серед дорослого населення, недостатня підтримка використання англійської мови в професійній діяльності, а також відсутність інфраструктури для самостійного вивчення англійської мови. «Концепція Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026–2030 роки» (2025 р.) визначає оптимальний варіант розв'язання зазначеної проблеми, зокрема застосування комплексного підходу. Імплементация його основних положень передбачає «створення нової інфраструктури для вивчення англійської мови, усунення системних недоліків існуючої системи та посилення координації між державними установами, закладами освіти та громадськими ініціативами можливості отримання офіційних сертифікатів про рівень володіння англійською мовою» [19]. До очікуваних результатів реалізації Концепції віднесено підвищення рівня володіння англійською мовою серед жителів України (60% жителів України – будуть володіти англійською мовою певною мірою; 28% жителів України – зможуть читати, писати й спілкуватися англійською мовою на побутовому рівні; 90% учителів англійської мови – зможуть підвищити рівень професійної кваліфікації; збільшення демонстрації фільмів англійською мовою – щонайменше 120 одиниць протягом року; вихід України на 38 місце в рейтингу EF English Proficiency Index [26]. Відповідно до щорічного рейтингу країн за рівнем володіння англійською мовою на основі онлайн-тестування, яке проводить організація Education First, у 2024 році Україна посіла 40 місце в світі серед 116 країн із середнім балом 535 [26]. Володіння англійською мовою оцінюється за п'ятьма рівнями, а саме: дуже високий рівень (600 балів і вище), високий рівень (550-599 балів), середній рівень (500-540 балів), низький рівень (450-499 балів), дуже низький рівень (нижче 450 балів).

Уваги також заслуговує «Програма єдиного вступного іспиту з іноземних мов для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)» (2019 р.), у

якій сформульовано вимоги до рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності (англійської, іспанської, німецької та французької мов) у тих здобувачів вищої освіти (кандидатів), котрі бажають вступити до магістратури [23]. У програмі зазначено, що мета вступного іспиту полягає у виявленні рівня сформованості вмінь кандидатів самостійно читати й розуміти автентичні тексти за визначений проміжок часу, а також мовленнєвих і мовних граматичних і лексичних компетентностей. Усі завдання розроблено за врахування Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1–B2).

У «Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти» (2025 р.) зазначено, що стандарт має визначати обов'язкові загальні (ключові) та спеціальні компетентності за відповідним рівнем вищої освіти та спеціальністю [22]. У зазначеному документі виокремлено 8 загальних (ключових) компетентностей, однією з яких є «2. Здатність спілкуватися іноземною, зокрема англійською, мовою усно і письмово на рівні B2 CEFR, зокрема при обговоренні теоретичних питань предметної області спеціальності, проблем та результатів очікуваної професійної (та наукової/творчої – для третього рівня вищої освіти) діяльності. Для спеціальностей/предметних спеціальностей, безпосередньо пов'язаних із вивченням та/або застосуванням відповідних іноземних мов і літератури, міжнародних відносин тощо, а також у випадках, коли вищі вимоги для очікуваної професійної діяльності передбачені законодавством, рекомендується зазначати більш високі вимоги до рівня володіння іноземною (англійською) мовою. Для осіб з порушеннями зору, слуху, мовлення відповідні вимоги застосовуються з урахуванням можливостей таких осіб» [22, с. 19].

Висновки. Аналіз змісту офіційних сайтів Верховної Ради України (як єдиного органу законодавчої влади України), Кабінету Міністрів України (як вищого органу виконавчої влади України), Міністерства освіти і науки України (як одного з центральних органів виконавчої влади України, який формує й реалізує державну політику України в сферах освіти і науки, надав змогу визначити нормативно-правові документи, які регламентують діяльність закладів вищої освіти щодо забезпечення іншомовної підготовки майбутніх фахівців різних спеціальностей, зокрема в контексті вивчення англійської мови. Отже, маємо зазначити, що на сьогодні на важливості вивчення англійської мови як одного з ключових чинників забезпечення конкурентоспроможності України на міжнародній арені наголошено в низці законодавчих актів та урядових ініціатив, зокрема, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (2016 р.), «Концепції Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026–2030 роки» (2025 р.), «Концептуальних засадах державної політики щодо підтримки розвитку та застосування англійської мови у вищій освіті» в Україні, Законі України «Про освіту» (2017 р.), Законі України «Про вищу освіту»

(2014 р.), Законі України «Про застосування англійської мови в Україні» (2024 р.), «Методичних рекомендаціях щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України» (2023 р.). Реалізація зазначених законодавчих актів і урядових ініціатив, як одного з потенційно важливих чинників інтеграції України до світової спільноти, спрямоване на забезпечення доступності й підвищення якості вивчення англійської мови для всіх верств населення. У проаналізованих нормативно-правових документах узагальнено провідні положення стосовно визначення тенденцій розвитку й реформування іншомовної освіти в Україні, стратегії, які відображають державну політику щодо вдосконалення іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти, а також окреслено напрями застосування інновацій (імплементацію в освітній процес інноваційних підходів, технологій, форм організації, методів і засобів навчання) щодо забезпечення якісного вивчення іноземних мов здобувачами вищої освіти в закладах вищої освіти України (у тому числі й щодо вивчення англійської мови).

Література:

1. Безлюдна В., Безлюдний Р. Іншомовна підготовка здобувачів вищої освіти в інформаційно-освітньому середовищі університету. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2020. № 1. С. 7–13. <https://doi.org/10.31499/2307-4906.1.2020.208133>
2. Лагодинський О. Іншомовна підготовка у збройних силах США та Великої Британії: досвід для України. *Збірник наукових праць національної академії державної прикордонної служби України*. 2019. № 3 (18). С. 164–179. <https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v18i3.78>
3. Павелків К. М. Іншомовна підготовка фахівців соціальної сфери в умовах університету: теорія і практика: [монографія]. Рівне: Волин. обереги, 2019. 367 с.
4. Хоменко О. Іншомовна підготовка як невід’ємний складник вищої освіти в умовах глобалізації та інформатизації суспільства. *Вища освіта України*. 2012. № 2. С. 55–61.
5. Хоменко О. В. Іншомовна підготовка студентів економічних спеціальностей в контексті глобалізації : монографія. Київ: КНУТД, 2014. 364 с.
6. Malykhin O. V. & Aristova N. O. (2019). Motivation for Learning English as a Second Language in Higher School: Comparative Analysis in Diachronic Aspect. *Edukacja – Technika – Informatyka*, No 2/28/2019, 170–175. Available at http://www.eti.ur.edu.pl/static/img/k01/kwartalnik/2019/2_2019/ETI_2_19.pdf
7. Malykhin O., Aristova N., Dichek N. & Dyka N. (2021). Formation of Top Job Skills of Tomorrow Among Computer Engineering and Information Technologies Undergraduate Students in the Process of Learning English. *Environment. Technologies. Resources. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference*, 2, 249–254. <https://doi.org/10.17770/etr2021vol2.6642>.
8. Malykhin O., Aristova N., & Dybkova L. (2024). Organising Personalised Learning in the English Language Classroom: Computer Engineering and Information Technology Undergraduates Perspectives. *Environment. Technologies. Resources*, 2, 424–427. doi: 10.17770/etr2024vol2.8092.
9. Malykhin O., Aristova N., Kugai K., Vyshnevskaya M., Makhovych I. (2024). Soft Skills Development in the English Language Classroom: Students’ Perspectives on the Problem. *Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference*, 1, 182–193. <https://doi.org/10.17770/sie2024vol1.7852> URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741146/>
10. Malykhin O., Aristova N., & Melikova S. (2023). Developing Computer Engineering and Information Technology Undergraduates’ Learner Autonomy: Individualised Instruction in English Classroom. *Environment. Technologies. Resources. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference*, 2, 176–181. <https://doi.org/10.17770/etr2023vol2.7274>

11. Malykhin O., Aristova N. & Melikova S. (2021). Soft Skills Development Strategies for Computer Engineering and Information Technologies Undergraduate Students Devised in the Process of Learning English. *Environment. Technologies. Resources. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference*, 2, 255–260. <https://doi.org/10.17770/etr2021vol2.660>
12. Malykhin O., Aristova N., & Opaliuk T. (2023). Global Competence Development Among Computer Engineering and Information Technology Undergraduates in the English Language Classroom. *Environment. Technologies. Resources. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference*, 2, 162–168. <https://doi.org/10.17770/etr2023vol2.7226>
13. Malykhin O., Aristova N, Vyshnevskya M., Kugai K., & Makhovych I. (2024). Exploring Computer Engineering and Information Technology Undergraduates' Views on Developing Their Innovative Thinking in English Classroom. *Environment. Technologies. Resources*, 2, 428–434. doi: 10.17770/etr2024vol2.8096.
14. Topuzov O., Malykhin O. & Aristova N. (2020). The Right Mix of Approaches in the English Language Teaching: Achieving Desired Learning Outcomes in the ESP Classroom. *Society. Integration. Education. Proceedings the International Scientific Conference (May 22nd 2020)*, 5, 512–526. <http://dx.doi.org/10.17770/sie2020vol5.4818>
15. Про освіту. Закон України від 05 вересня 2017 р. № № 2145-VIII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 04.09.2025).
16. Про вищу освіту. Закон України від 01 липня 2014 р. № № 1556-VII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 12.09.2025).
17. Про застосування англійської мови в Україні. Закон України від 4 червня 2024 року № 3760-IX. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text> (дата звернення: 12.09.2025).
18. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> (дата звернення: 14.09.2025).
19. Концепція Державної цільової національно-культурної програми сприяння вивченню та застосуванню англійської мови в Україні на 2026-2030 роки. Постанова Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 р. № 659. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/659-2025-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.09.2025).
20. Концептуальні засади державної політики щодо розвитку англійської мови у сфері вищої освіти. Режим доступу: <https://www.britishcouncil.org.ua/programmes/english/higher-education/policy-on-english> (дата звернення: 10.08.2025).
21. Методичні рекомендації щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25 липня 2023 р. № 898 Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0898729-23#Text> (дата звернення: 02.08.2025).
22. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 р. № 512. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf> (дата звернення: 24.08.2025).
23. Програма єдиного вступного іспиту з іноземних мов для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Наказ МОН України від 28 березня 2019 року № 411. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0411729-19#Text> (дата звернення: 02.08.2025).
24. Болайто Р., Вест Р. Інтернаціоналізація українських університетів у розрізі англійської мови: Проект «Англійська мова для університетів». Київ: «Видавництво «Сталь», 2017. 154 с.

25. Borg S. (2019). The Impact of the English for Universities Project on ESP and EMI in Ukrainian Higher Education: Final Report. Available at https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/efu_impact_report__0.pdf (Accessed 5 Aug. 2025).

26. EF. (2024). The world's largest ranking of countries and regions by English skills. Available at <https://www.ef.com/wwen/epi/> Accessed 5 Aug. 2025).

References:

1. Bezliudna V., Bezliudnyi R. (2020). Inshomovna pidhotovka здобувачів вищої освіти в інформаційно-освітньому середовищі університету [Students' Foreign Language Training in the Information and Educational Environment of the University]. *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu*, 1, 7–13. <https://doi.org/10.31499/2307-4906.1.2020.208133> [in Ukrainian]
2. Lahodynskyi O. (2019). Inshomovna pidhotovka u zbroinykh sylakh SSHA ta Velykoi Brytanii: dosvid dlia Ukrainy [Foreign Language Training in the United States America and the United Kingdom Armed Forces: Lessons Learnt for Ukraine]. *Zbirnyk naukovykh prats natsionalnoi akademii derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy*, 3(18), 164–179. <https://doi.org/10.32453/pedzbirnyk.v18i3.78> [in Ukrainian]
3. Pavelkiv K. M. (2019). Inshomovna pidhotovka fakhivtsiv sotsialnoi sfery v umovakh universytetu: teoriia i praktyka [Foreign Language Training for Social Workers at University] : [monohrafiia]. Rivne: Volyn. oberehy, 2019. 367 s. [in Ukrainian]
4. Khomenko O. (2012). Inshomovna pidhotovka yak nevidiemnyi skladnyk vyshchoi osvity v umovakh hlobalizatsii ta informatyzatsii suspilstva [Foreign Language Training as an Inseparable Component of Higher Education in the Context of Globalisation and Informatisation of Society]. *Vyshcha osvita Ukrainy*, 2, 55–61. [in Ukrainian]
5. Khomenko O. V. (2014). Inshomovna pidhotovka studentiv ekonomichnykh spetsialnostei v konteksti hlobalizatsii : monohrafiia [Foreign Language Training of Students Majoring in Economics in the Context of Globalisation]. Kyiv: KNUITD. 364 s. [in Ukrainian]
6. Malykhin O. V. & Aristova N. O. (2019). Motivation for Learning English as a Second Language in Higher School: Comparative Analysis in Diachronic Aspect. *Edukacja – Technika – Informatyka*, No 2/28/2019, 170–175. Available at http://www.eti.ur.edu.pl/static/img/k01/kwartalnik/2019/2_2019/ETI_2_19.pdf [in English]
7. Malykhin O., Aristova N., Dichek N. & Dyka N. (2021). Formation of Top Job Skills of Tomorrow Among Computer Engineering and Information Technologies Undergraduate Students in the Process of Learning English. *Environment. Technologies. Resources. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference*, 2, 249–254. <https://doi.org/10.17770/etr2021vol2.6642> [in English]
8. Malykhin O., Aristova N., & Dybkova L. (2024). Organising Personalised Learning in the English Language Classroom: Computer Engineering and Information Technology Undergraduates Perspectives. *Environment. Technologies. Resources*, 2, 424–427. doi: 10.17770/etr2024vol2.8092 [in English]
9. Malykhin O., Aristova N., Kugai K., Vyshnevskaya M., Makhovych I. (2024). Soft Skills Development in the English Language Classroom: Students' Perspectives on the Problem. *Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference*, 1, 182–193. <https://doi.org/10.17770/sie2024vol1.7852> URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741146/> [in English]
10. Malykhin O., Aristova N., & Melikova S. (2023). Developing Computer Engineering and Information Technology Undergraduates' Learner Autonomy: Individualised Instruction in English Classroom. *Environment. Technologies. Resources. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference*, 2, 176–181. <https://doi.org/10.17770/etr2023vol2.7274> [in English]
11. Malykhin O., Aristova N. & Melikova S. (2021). Soft Skills Development Strategies for Computer Engineering and Information Technologies Undergraduate Students Devised in the Process of Learning English. *Environment. Technologies. Resources. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference*, 2, 255–260. <https://doi.org/10.17770/etr2021vol2.660> [in English]

12. Malykhin O., Aristova N., & Opaliuk T. (2023). Global Competence Development Among Computer Engineering and Information Technology Undergraduates in the English Language Classroom. *Environment. Technologies. Resources. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference*, 2, 162–168. <https://doi.org/10.17770/etr2023vol2.7226> [in English]
13. Malykhin O., Aristova N., Vyshnevskaya M., Kugai K., & Makhovych I. (2024). Exploring Computer Engineering and Information Technology Undergraduates' Views on Developing Their Innovative Thinking in English Classroom. *Environment. Technologies. Resources*, 2, 428–434. doi: 10.17770/etr2024vol2.8096 [in English]
14. Topuzov O., Malykhin O. & Aristova N. (2020). The Right Mix of Approaches in the English Language Teaching: Achieving Desired Learning Outcomes in the ESP Classroom. *Society. Integration. Education. Proceedings the International Scientific Conference (May 22nd 2020)*, 5, 512–526. <http://dx.doi.org/10.17770/sie2020vol5.4818> [in English]
16. Zakon Ukrainy "Pro osvitu" vid 05.09.2017, 2145-VIII. [On Education]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> [in Ukrainian]
17. Zakon Ukrainy "Pro vyshchu osvitu" vid 01.07.2014, 1556-VII. [On Higher Education]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukrainian]
18. Zakon Ukrainy "Pro zastosuvannya anhliskoi movy v Ukraini" vid 4 chervnia 2024, 3760-IX. [On the Use of English in Ukraine]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text> [in Ukrainian]
19. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy "Kontseptsii realizatsii derzhavnoi polityky u sferi reformuvannya zahalnoi serednoi osvity «Nova ukrainska shkola» na period do 2029 roku" vid 14.12.2016, 988-r. [Concept for the Implementation of State Policy in the Field of General Secondary Education Reform "New Ukrainian School" for the Period up to 2029(n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> [in Ukrainian]
20. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy "Kontseptsii Derzhavnoi tsilovoi natsionalno-kulturnoi prohramy spriannia vyvchenniu ta zastosuvanniu anhliskoi movy v Ukraini na 2026-2030 roky" vid 04.06.2025, 659. [Concept of the State Targeted National Cultural Program for the Promotion of English Language Learning and Use in Ukraine for 2026-2030]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/659-2025-%D0%BF#Text> [in Ukrainian]
21. Kontseptualni zasady derzhavnoi polityky shchodo rozvytku anhliskoi movy u sferi vyshchoi osvity [Conceptual Foundations of State Policy on the Development of English in Higher Education]. (n.d.). Retrieved from <https://www.britishcouncil.org.ua/programmes/english/higher-education/policy-on-english> [in Ukrainian]
22. Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy "Metodychni rekomendatsii shchodo zabezpechennia yakisnoho vyvchennia, vykladannia ta vykorystannia anhliskoi movy u zakladakh vyshchoi osvity Ukrainy vid 25.07.2023, 898. [Methodological Recommendations for Ensuring High-Quality Learning, Teaching, and Use of the English Language in Higher Education Institutions in Ukraine]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0898729-23#Text> [in Ukrainian]
23. Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy "Metodychni rekomendatsii shchodo rozroblennia standartiv vyshchoi osvity" vid 27.03.2025, 512. Retrieved from <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf> [in Ukrainian]
24. Bolaito R., Vest R. (2017). Internatsionalizatsiia ukrainskykh universytetiv u rozrizi anhliskoi movy: Proekt «Anhliska mova dla universytetiv» [Internationalization of Ukrainian universities in terms of English language: Project "English for Universities."]. Kyiv: «Vydavnytstvo «Stal». 154 s. [in Ukrainian]
25. Borg S. (2019). The Impact of the English for Universities Project on ESP and EMI in Ukrainian Higher Education: Final Report. Available at https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/efu_impact_report__0.pdf (Accessed 5 Aug. 2025). [in English]
26. EF. (2024). The world's largest ranking of countries and regions by English skills. Available at <https://www.ef.com/wwen/epi/> Accessed 5 Aug. 2025). [in English]